

Creu processional de Sant Martí d'Avià

Avià

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Nucli antic, Església de Sant Martí d'Avià. Plaça de l'Església. 08610 AVIÀ
Emplaçament	Altar de l'Església parroquial de Sant Martí d'Avià
Coordenades:	
Latitud:	42.0754
Longitud:	1.82522
UTM Est (X):	402822
UTM Nord (Y):	4658816

Classificació

Número de fitxa	08011 - 5
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Modern Renaixement
Segle	XVII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	2947 (1983)
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Privada accessible
Titular:	Bisbat de Solsona. Palau Episcopal. 25280 SOLSONA
Fitxes associades:	
Sant Martí d'Avià	
Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía

Data de registre de la fitxa: ds., 20/10/2001 - 02:00

Descripció

Creu processional amb ànima de fusta i coberta de plata datada de principis del segle XVII. Medeix 120 cm x 51,5 cm. Es tracta d'una creu que estava en força mal estat ja que va ser cremada durant la Guerra Civil i que ha estat restaurada recentment. Té decoració a l'anvers i al revers amb el nus allargassat seguint les decoracions arquitectòniques gòtiques. El nus forma dos cossos: al cos inferior, pinacles, gàrgoles i contraforts. Entre els contraforts hi ha unes fornícules amb sis imatges entre les que es poden distingir Sant Pere, Sant Pau, Sant Martí, Sant Llorenç i Sant Cristòfor. Al cos superior hi ha els mateixos compartiments amb ornamentacions repujades. A la part de la creu, a l'anvers hi ha la imatge de Crist al centre; a la part superior, el pelicà; a la part inferior, Sant Martí; a la dreta, la Dolorosa i a l'esquerra, Sant Joan. Al revers, al centre la imatge de Maria coronada; a la part superior, Sant Lluç; a la part inferior, Sant Mateu; a l'esquerra, Sant Marc i a la dreta hi manca el medalló.

Observacions:

La creu va ser restaurada l'any 2000 com a iniciativa de Mn. Ramon Viladés i amb motiu de la celebració del 200 aniversari de l'església.

Història

Ja entrat el segle XVI fou habitual que totes les esglésies parroquials tinguessin una o varies creus processionals de plata, essent normal que cada confraria tingués la seva creu. Al Berguedà es conserven set exemplars d'aquestes creus, ja que la resta van desaparèixer durant les diferents guerres (Independència, carlines i Civil) i perquè el Berguedà no era una comarca gaire rica, fet que va provocar realitzar poques creus i ser poc riques les que es conserven. La creu de Sant Martí ja s'utilitzaria a l'antiga església de Sant Martí del nucli antic, i pot tractar-se de la que es podia haver fet amb els 24 sous que va deixar en testament Joan Mas el 1498: "a Sant Martí d'Avià per una creu i ornaments" (Pergamins de Cal Mas, nº 19). La creu va ser cremada per la Guerra Civil i uns feligresos la van amagar dins un viver d'aigua d'una casa veïna on va estar durant tota la guerra. Després es va guardar a les golfes de la rectoria i el seu estat era molt dolent fins a la recent restauració. A l'inventari de la església de Sant Martí d'Avià del 1895 que es conserva a l'Arxiu Diocesà de Solsona, consta "una cruz de plata de estilo gótico para las procesiones". Al fons fotogràfic de Ramon Mas Vilella hi ha una fotografia de la creu feta abans de la Guerra Civil (Arxiu Luigi, Berga, nº 2440-10247).

Bibliografia

VILADÉS, Ramon (1983). Les creus processionals del Berguedà. "L'Erol" núm. 7. Àmbit de Recerques del Berguedà. Inventari de l'església Sant Martí d'Avià, 1895. Carpeta assumptes parroquials. Arxiu de la Cúria de Solsona.

